

ቦርድ የክፍተኛ/ሁለተኛ ደረጃ ት/ቤት የሳይንስ ተማሪዎች ደህንነት/ጥንቃቄ ስምምነት::

ሳይንስ በእጅ እየተነካ የሚተገበር የቤተ ሙከራ ምርምር የትምህርት ክፍለግዜ ነው:: አደገኛ የሆኑ ኬሚካሎችን፣ ቁሳቁሶችን እና መሳሪያዎችን በእጅ መንካትን የሚጠይቁ የቤተ ሙከራ ምርምሮችን ታደርጋላችሁ:: በሳይንስ ክፍል የተማሪዎች፣ የአስተማሪዎች እና የቤተሰቦች ደህንነት ቁጥር አንድ ቅድሚያ የሚሰጠው ትኩረት ነው:: በሳይንስ ክፍል ጊዜ ደህንነትን ለማረጋገጥ ሲባል በተማሪዎች ደህንነት ስምምነት ውስጥ የተለያዩ ዝርዝር ሕጎች ተካተዋል:: በየትኛውም ሰዓት ሕጎችን መከተል ግዴታ ነው:: የስምምነቱ ሁለት ቅጂዎች ተዘጋጅተው ተሰጥተዋል:: በሳይንስ ቤተሙከራ ከመሳተፋችሁ በፊት ስምምነቱ በቤተሰብ ወይም በአሳዳጊ እና በእናንተ መፈረም ይኖርበታል:: ሁለተኛው ቅጂ በሳይንስ ማስታወሻ ደብተር ውስጥ እንደ ቋሚ የደህንነት ሕጎች ማስታወሻ ሆኖ ይቀመጣል::

አጠቃላይ

1. ሁሉንም መመሪያዎች እና አቅጣጫዎች በጥንቃቄ ተከተሉ:: በቤተ ሙከራ ውስጥ ምንም ዓይነት ምርምር ከማድረጋችሁ በፊት ሁሉንም ምልክቶች እና የመሳርያዎቹን አጠቃቀም አንብቡ::
2. ሁልጊዜ በቤተ ሙከራ ውስጥ በኃላፊነት ተንቀሳቀሱ:: በቤተ ሙከራ ውስጥ አትረብሹ እንዲሁም አትቀልዱ::
3. በቤተ ሙከራ ውስጥ መብላት ወይም መጠጣት አይቻልም::
4. ተቆጣጣሪ በሌለበት በቤተ ሙከራ ውስጥ በፍፁም ስራ እንዳትሰሩ::
5. ካልታዘዘቹ በስተቀር ማንኛውንም የቤተሙከራ መሳሪያ ወይም ቁሳቁስ መንካት አይቻልም::
6. ያልተፈቀደ ሙከራ ማድረግ ክልክል ነው:: ያለ አስተማሪ ፈቃድ በስተቀር የሙከራ ሂደቱን እንዳትቀይሩ::
7. ምርምር የሚካሄድበትን ቦታ ከምርምሩ በፊት፣ ምርምሩን እየተተገበረ እያለ እንዲሁም ከተተገበረ በኋላም አታዘረክርኩ ንፅህናውንም ጠብቁ::
8. በቤተ ሙከራ ውስጥ ምርምር እያካሄዳችሁ አይናችሁን፣ አፍንጫችሁን እና አፋችሁን ከመንካት ተቆጠቡ/አትንኩ::
9. ሁሉንም በቤተሙከራ ውስጥ የሚገኙትን የደህንነት መሳሪያዎች የት እንደሚቀመጡ እና አጠቃቀማቸውን እውቁ::
10. በቤተ ሙከራ ውስጥ ምናልባት አስጊ የሆነ ነገር ከተመለከታችሁ ወዲያውኑ ለአስተማሪያችሁ አሳውቁ::
11. ሁሉንም ከቤተ ሙከራው ክፍል የሚወጣውን ቆሻሻ በመምሪያው መሰረት አስተናግዱ/አስወግዱ::
12. እንደየአስፈላጊነቱ ቤተ ሙከራ ክፍሉን ከመልቀቃችሁ በፊት እጃችሁን በሳሙና እና ውሃ ታጠቡ::
13. ከአስተማሪያችሁ ፈቃድ ሳታገኙ ወደ ቤተሙከራ ክፍል ወይም መጋዘን አትግቡ::

14. የእሳት አደጋ ጊዜን ደወል ወይም ሌሎች የቤተሙከራን መቋረጥ የሚያሳውቁ ምልክቶች ሲከሰቱ የሚግሉ ነገሮችን አጥፉ:: ሁሉንም የዕቃ መያዘዎች/ማስቀመጫዎች ዝጉ እና በጋዝ የሚሰሩ መሳሪያዎችን አጥፉ::
15. በቤተ ሙከራ ውስጥ ስለታማ ነገሮችን በጥንቃቄ ተጠቀሙ:: ሁልጊዜ ስለታማ ነገሮችን በእጅታቸው/በመያዣቸው በኩል በመያዝ እና ስለቱን ከናንተ እና ከሌሎች ሰዎች በተለየ/ተቃራኒ አቅጣጫ እንዲሆን ማድረግ ያስፈልጋል::
16. በቤተ ሙከራ ውስጥ ለመስራት እንዳትችሉ የሚያውካችሁ ምንም ዓይነት የጤና ችግሮች ካጋጠሟችሁ ወዲያውኑ ለአስተማሪያቹ አሳውቁ:: የጤና ችግር ካለባችሁ በቤተ ሙከራ ውስጥ ስራ ከመስራታችሁ በፊት ሁልጊዜ ሃኪም አነጋግሩ::

አለባበስ እና ራስን የመከላከያ/ደህንነት መሳሪያዎች

17. ሁልጊዜ የአይን መከላከያ መነፅር ማድረግ አለባችሁ:: ንጥረ ነገሮችን/ኬሚካሎችን፣ የጋራ ነገሮችን እና ተሰባሪ ቁሳቁሶችን/ጠርመሶችን ስትጠቀሙ
18. በቤተ ሙከራ በሚትሳተፉበት ጊዜ በስነስርዓቱ መልበስ ይኖርባችኋል:: (ከበታች ተመልከቱ)
19. የቤተ ሙከራ ሽርጥ ተሰጥቷል:: ስለዚህ ሁልጊዜ በቤተ ሙከራ ውስጥ ንጥረነገሮችን/ኬሚካሎችን ፣ የሚሰነጠቁ ነገሮችን፣ ስነሂወት/ባዮሎጂ ነክ ነገሮችን እና ግለት ያላቸውን ነገሮች ተጠቅማችሁ ምርምር በምታደረጉበት ወቅት መልበስ ይኖርበታል::

አደጋ እና የመቁሰል/የአካል መንዳት

20. ሁሉንም ዓይነት አደጋዎች፣ የአካል ጉዳቶች ወይም የንጥረነገሮች/የኬሚካሎች መፍሰስ ሲከሰቱ ለሚመለከተው ክፍል በፍጥነት አሳውቁ/ንገሩ::

የንጥረ ነገሮች/የኬሚካሎች አይያዝ

- 21. ረዥም ፀጉር፣ የተንዘላዘለ ልብስ እና ጌጣጌጥ ወደ ኋላ መደረግ/መታሰር አለበት። አውራጣት የማያሳይ ሽፍን ጫማ መጫመት/ማድረግ ያስፈልጋል።
- 22. አየር የሚያስፈልጋቸውን ንትረ ነገሮች/ኬሚካሎች አየር በሚያስገባ ማስቀመጫ ውስጥ ማኖር አለብን።
- 23. ከቤተ ሙከራ ስራ በኋላ ሲፀዱ፡-
 - a. ሙከራ ያካሄዳቸዎትን ቦታዎች አፅዱ።
 - b. የንጥረ ነገሮች/የኬሚካሎች ተዋፅኦቶች/ዝቃጮች በመመሪያው መሰረት መወገድ አለባቸው።
 - c. እጃችሁን በሳሙና እና ውሃ ታጠቡ።
- 24. ምንም አይነት ንጥረ ነገር/ኬሚካል አትቅመሱ አትንኩ። ንጥረ ነገር/ኬሚካል እንድታሸፍኑ ከታዘዛችሁ ከመያዣ ውስጥ አየሩን/ትኑቱን አስወጡት/አስተንፍሱት። በየትኛውም አይነት መያዣ ውስጥ ያሉ ንጥረ ነገር/ኬሚካሎችን አታሸትቱ።
- 25. ብልቃጦችን ለመሙላት የጎማ ቱቦ ወይም መንፈያ ብቻ ተጠቀሙ። በፍፁም አፋችሁን አትጠቀሙ።
- 26. የሙከራ ብልቃጦችን ከላይ በኩል ሳይሆን በጎን በኩል ተመልከቱ። በሙከራ ብልቃት ውስጥ ንጥረ ነገሮችን/ኬሚካሎችን ለመቀላቀል አስተማርሪያችሁ ያሳያችሁን/ያሳየቻችሁን መንገድ ተከተሉ።
- 27. ፍሳሾች በደንብ መፅዳት አለባቸው። ፍሳሽ በሚኖርበት ጊዜ ወድያውኑ ለአስተማሪያችሁ አሳውቁ።
- 28. አሲድ እና ቤዝ በጥንቃቄ መያዝ ይኖርባቸዋል። አሲድ በምታቀጥኑበት ጊዜ ሁልጊዜ አሲዱን ወደ ውሃው ቅዱ/ጨምሩ።
- 29. ቁስል/ወይም የአካል ጉዳት በሚደርስበት ጊዜ ወድያውኑ ለአስተማሪው/ዋ አሳውቁ።
- 30. ንጥረ ነገር/ኬሚካል ወደ ቆዳችሁ በሚገባበት ጊዜ ውሃ ውስጥ ንክሩት።
- 31. ኬሚካል አይናችሁ ውስጥ ከተረጨ ወደ አይን ማጠቢያ ቦታ በመሄድ ለ20 ደቂቃ ያክል አይናችሁን በውሃ እርጩት። አይን ውስት የሚገባ መነፅር/ኮንታክት ሌንስ ካላችሁ ወድያውኑ አውልቁት።

የብልቃቶች/ጠርሙሶች አይያዝ

- 32. ሁልጊዜ ብልቃቶችን/ጠርሙሶችን ከመጠቀማችሁ በፊት አለመሰንጠቃቸውን ወይም ስብርባሪ አለመኖሩን

አረጋግጡ። የተሰበረ ብልቃጥ ወይም ጠርሙስ በፍፁም አትጠቀሙ።

- 33. ማንኛውንም የተሰበረ ወይም የተሰነጠቀ ብልቃጥ ወይም ጠርሙስ ካገኛችሁ ለአስተማሪያችሁ አሳውቁ። የተሰበሩ ጠርሙሶች በመመሪያው መሰረት መወገድ አለባቸው።

በገላጣው የሚነድ እሳትን መጠቀም እና ማሞቅ

- 34. ረዥም ፀጉር፣ የተንዘላዘለ ልብስ እና ጌጣጌጥ ገላጣ እሳት ወይም የጋለ ነገርን ከመጠቀማችሁ በፊት ወደ ኋላ መታሰር/መደረግ አልባቸው።
- 35. ገላጣ እሳት ወይም ማንኛውንም የጋለ ነገር ጠባቂ በሌለበት በፍፁም ትታችሁ አትሂዱ።
- 36. ሁልጊዜ በእሳት ስትጠቀሙ አትኩሮት እና ክትትል ማድረግ ይኖርባችኋል። ወደ ገላጣ እሳት በፍፁም አትጠጉ።
- 37. ሁልጊዜ የሙከራ ብልቃጦችን ለማሞቅ ስትፈልጉ ብልቃጡን ለመያዝ መቆንጠጫ ተጠቀሙ። እንዲሁም ሁልጊዜ የብልቃጡን አፍ/ክፍተት ከናንተ እና ከሌሎች በተቃራኒ እንዲሆን አድርጉ።
- 38. ተቀጣጣይነት ያላቸውን ፈሳሽ ነገሮችን ገላጣ እሳት ላይ አታሙቁ። ተቀጣጣይነት ያላቸውን ፈሳሽ ነገሮችን በማንኛውም ገላጣ እሳት ወይም ሙቀት ባለበት ቦታዎች አታስቀምጡ/አታውሉ።
- 39. ጠርሙሶች/ብልቃጦች እና ብረቶች ከጋሉ በኋላ ለረዥም ጊዜ ሳይበርዱ ይቆያሉ እንዲሁም ቀዝቃዛ መስለው ይታያሉ። ስለዚህ ከመንካታችሁ በፊት እስኪበርዱ ድረስ መከላከያ ባለው ቦታ ላይ አስቀምጧቸው።
- 40. የጋለ ሳህን በምትጠቀሙበት ጊዜ የጋለውን ቦታ አትንኩት።
- 41. ስትጨርሱ የጋለውን ሳህን ነቅላችሁ እንዲበርድ ወደ አንድ ጎን አስቀምጡት።
- 42. በግለቱ ምክንያት ከተቃጠላችሁ/ወይም የአካል ጉዳት ከደረሰባችሁ ወድያውኑ ለአስተማሪያችሁ አሳውቁ።
 - a. ቃጠሎ የደረሰባችሁን ቦታ በቀዝቃዛ ውሃ ውስጥ በመንከር አብርዱ።

በኤሌክትሪክ የሚሰሩ እና ሌሎች መገልገያዎች/መሳሪያዎች አይያዝ

- 43. ሁልጊዜ አንድን በኤሌክትሪክ የሚሰራ መሳሪያ ገመዱን ሳይሆን መሰኪያውን በመያዝ ንቀሉ። የኤሌክትሪክ

ማብሪያ/ማጥፊያ እና መሰኪያ ስትነኩ እጃችሁ ደረቅ መሆኑን አረጋግጡ::

- 44. መሳሪያዎችን በግድግዳ መሰኪያ ላይ ከመሰከታችሁ በፊት በዓይናችሁ ፈትሹ እና አረጋግጡ:: ሽቦው የተቃጠለ፣ ወደ ውጭ በተጋለጠ ወይም የላላ መሳሪያ/መገልገያ በፍፁም አትጠቀሙ::
- 45. የተበላሹ መሳሪያዎች/መገልገያዎች ካሉ ወድያውኑ ለአስተማሪያችሁ አሳውቁ::
- 46. በኤሌክትሪክ/ኤሌክትሮኒክስ የሚሰሩ መሳሪያዎችን በመመሪያው መሰረት ብቻ አስወግዱ::
- 47. በቤተ መከራ ውስጥ ያሉትን ስለታማ መሳሪያዎች/መገልገያዎች በሙሉ ያሉበትን እወቁ እና በጥንቃቄ ተጠቀሙ::
- 48. ሁልጊዜ ከባድ የሆኑ ዕቃዎችን በጥንቃቄ ያዙ::
- 49. ጨረራማ ነገሮችን በቀጥታ አትመልከቱ ወደሌላ ሰውም አቅጣጫ አታንጸባርቁ::

የስነፍጥረት ነክ /የባዮሎጂ ነክ መገልገያዎችን/መሳሪያዎችን አያያዝ

- 50. ከጠርመራ ወይም ከላስቲክ የተሰሩ የቤተ-መከራ ጎድጓዳ ሳህኖችን ለመጠቀም/ለማዘጋጀት የአይን መከላከያ መነፅር ማድረግ አለባችሁ:: የአይን መከላከያ መነፅር ምናልባት ፍሙፍዎችን ለማየት ሲባል ብቻ ለጊዜው ማውለቅ ይቻላል:: ነገር ግን የባዮሎጂ/ስነፍጥረት ነክ ንጥረ ነገሮችን ስትጠቀሙ በሁሉም ጊዜ የአይን መከላከያ መነፅር መደረግ ይኖርበታል::
- 51. ታግቶ/ተጠብቆ የተቀመጠን ፍሙፍ ለመንካት የእጅ ጓንት ማድረግ ይጠበቃል::
- 52. ታግተው/ተጠብቀው የተቀመጡ ወይም ሂወት ያላቸውን ፍሙፍዎችን ተጠቀማችሁ ሙከራ ካደረጋችሁ በኋላ ሁሉንም የስራ ቦታዎች አፅዱ እና እጃችሁን በውሃ እና በሳሙና ታጠቡ::
- 53. የተሰበሩ ጠርመራች በመመሪያው መሰረት መወገድ አለባቸው::

የተማሪ ስምምነት

ሁሉንም በዚህ ስምምነት ውስጥ ያሉትን የደህንነት ሕጎች ለመከተል ተስማምቻለሁ:: እነዚህን ሕጎች የመከተል፣ የራሴን እና የሌሎችን ደህንነት የማረጋገጥ ኃላፊነት እንዳለብኝ አውቃለሁ:: ደህንነቱ የተጠበቀ የቤተ መከራ አካባቢ እንዲኖር ከአስተማሪዎቼ እና ከክፍል ጓደኞቼ ጋር በጋራ እሰራለሁ::

በአስተማሪዎቼ የሚሰጡትን የቃል እና የፅሁፍ መመሪያዎችን እከተላለሁ:: የትኛውንም የቤተ መከራውን የደህንነት ሕግ/መመሪያ መጣስ እና አደጋ ላይ ሊጥል የሚችል ድርጊት መሳተፍ/መፈፀም በተማሪዎች መብት እና ግዴታ (SR&R) መሰረት የስነስርዓት እርምጃ መወሰድ እንደሚኖርግ ተገንዝቤአለሁ::

የተማሪ ስም:-

የተማሪ ፊርማ :-

Date:

የወላጅ/አሳዳጊ ፊርማ:-

የደህንነት ሕጉን አንቤአለሁ እንዲሁም ለልጄ ደህንነቱ የተጠበቀ ቤተ መከራ እንዲኖር ለማስቻል የተወሰዱትን እርምጃዎች ተገንዝበአለሁ :: ልጄ ደህንን ስምምነት ጠብቆ የቤተ መከራ ሕጎቹን እንዲከተል እመራዋለሁ::

የወላጅ/አሳዳጊ ስም:-

የቤተሰብ/የአሳዳጊ ፊርማ:-

ቀን :-